

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3153/2025
28.01.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиле АА из села ..., Град Врање, коју заступа пуномоћник Стојан Илић, адвокат из ..., против туженог Рудника олова и цинка „Грот“ ДОО Врање, Крива Феја, чији је пуномоћник Марина Ђорђевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 871/25 од 23.07.2025. године, у седници одржаној 28.01.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 871/25 од 23.07.2025. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 347/21 од 17.12.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле да се поништи као незаконито решење туженог број .. од 29.03.2021. године, којим је тужили, запосленој на неодређено време на пословима ..., Р бр. .. ИД .. у Сектору за економске, правне и опште послове, у Одељењу општих послова и управљања самачким смештајем, отказан уговор о раду бр. ../20 од 29.08.2008. године, измењен анексом 1 бр. .. од 01.06.2018. године и анексом 2 бр. .. од 01.04.2019. године, због тога што је услед организационих промена престала потреба за обављањем послова које је запослена обављала по уговору о раду, а код послодавца јој се није могло обезбедити обављање других одговарајућих послова или оспособљавање за рад на другим пословима, нити упућивање на рад код другог послодавца који отказ се има рачунати од дана доставе решења 01.04.2021. године, као и да суд обавезе туженог да тужилу врати на послове и радне задатке које је обављала пре отказа уговора о раду или на пословима који одговарају њеној стручној спреми, те да јој исплати све заостале зараде и доприносе на припадајуће зараде за период незаконитог отказа, као и све трошкове спора. Ставом другим изреке, обавезана је тужила да туженом исплати на име накнаде трошкова парничног поступка 400.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 871/25 од 23.05.2025. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Основног суда у Врању П1 347/21 од 17.12.2024.

године, у ставу првом изреке, и жалба тужиле у том делу одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке и обавезана тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка од 375.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплата, у року од 8 дана од дана пријема отправка пресуде, док се део захтева за накнаду трошкова поступка преко наведеног па до износа досуђеног првостепеном пресудом од 400.500,00 динара са законском затезном каматом на наведену разлику од извршности пресуде до исплате, одбија као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилца је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредбе члана 403. став 2. тачка 2., у вези члана 407. став 2. ЗПП, због непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/11 ... 10/23) и утврдио да ревизија тужиле није основана.

Према члану 441. ЗПП, предвиђено је да је ревизија увек дозвољена у случају заснивања, престанка и утврђивања трајања радног односа.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити су учињене неке друге битне повреде поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је била у радном односу код туженог на неодређено време на радном месту ... Р бр. .. ИД .. у Сектору за економске, правне и опште послове, у Одељењу општих послова и управљања самачким смештајем, а по основу Уговора о раду бр. ../20 од 29.08.2008. године, измењеног каснијим анексима. Одлуком Скупштине друштва бр. 3205 од 31.12.2020. године, захтевано је од директора друштва да покрене и спроведе поступак усклађивања унутрашње организације и систематизације послова друштва са битно промењеним условима рада и пословима. Донет је нови Правилник о организацији и систематизацији послова – Правилник о раду и Правилник о нормама. Правилник је донет 22.01.2021. године о унутрашњој организацији и систематизацији радних места. За разлику од претходног Правилника радно место ..., није систематизовано – укинута је у Сектору за економске, правне и опште послове, јер је укинута Одељење општих послова и управљања самачким смештајем. Према члану 99. став 1. Правилника о раду бр. 148 од 22.01.2021. године, предвиђено је да у случају укидања радног места, односно послова које запослени обавља по закљученом уговору о раду, због технолошких, економских и организационих промена, једини критеријум за одређивање који запослени су вишак, је радно место, односно назив и опис посла који су наведени у уговору о раду, односно сви запослени који у својим уговорима о раду имају наведена само укинута радна места, тј. послове, одређује се као вишак запослених, изузев запослених који са послодавцем имају закључен уговор-споразум или поравнање о исплати разлике у заради између зараде коју су остваривали пре повређивања и зараде коју остварују после повређивања рада код послодавца због повреде на раду. Тужени је 01.02.2021. године упутио обавештење .. којим је тужилцу упознао са чињеницом

доношења новог Правилника о систематизацији послова и обавештена да је то радно место угашено и да ће се према њој применити процедура прописана Законом о раду када буде наступио престанак потребе за радом тог радника. Позвана је да писаним путем обавести послодавца о постојању оправданих разлога да се у односу на њу не примени прописана процедура. Тужила се изјаснила дописом 10.02.2021. године и навела да је мајка мал. детета од четири године и да се налази у животној доби у којој ће тешко наћи други посао. Предложила је да је послодавац премести на друго одговарајуће место. Дана 29.03.2021. године тужени је донео и доставио тужили решење којим јој је отказао уговор о раду. У поступку је утврђено да није било могуће да се тужили омогући рад код другог послодавца иако је тужени на адресе више послодавца упутио молбе да размотре могућност новог запошљавања вишка запослених, на коју се једино изјаснио "treng logistyc" d.o.o. Јагодина, са одговором да у радни однос може примити четворо запослених за обављање конкретних послова, прања, сушења, поправки, паковања радних одела, док остали нису одговорили.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је у смислу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду и Правилника о систематизацији радних места туженог, закључио да је тужбени захтев тужиле неоснован. Ово из разлога, што ако би отказни разлог био неоправдан, морала би да постоји околност да је тужила могла да буде распоређена на друго радно место. У овом случају није дошло до смањења обима посла. На том радном месту није било других радника да би се спроводило бодовање. Дошло је до укидања целог Одељења, а у каснијем периоду тужени на та радна места није примио друго лице јер је радно место и Одељење било укинута. Стога је закључио да тужила није доказала да тужени није испоштовао законске прописе везано за добијање отказа.

Другостепени суд је у свему прихватио правну аргументацију првостепеног суда.

По оцени Врховног суда нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Према члану 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 13/2017 (Одлука Уставног суда. 113/2017...95/28), прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдани разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла, или дође до смањења обима посла. У конкретној ситуацији утврђено је да је због нове организације посла и технолошких промена дошло до укидања не само радног места већ Одељења у коме је тужила радила. Укидање тог одељења предвиђено је и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места од 22.01.2021. године, у случају када се те промене врше укидањем одељења или одређеног радног места, а на том радном месту нема запослено више радника, послодавац није дужан да спроводи поступак бодовања и примењује посебне критеријуме везано за утврђивање који од запослених ће добити раскид уговора о раду. Тужени је покушао да тужили обезбеди радно место код овог послодавца, али у томе није успео. Тужени није био дужан да доноси посебан програм решавања вишка запослених, с обзиром на број запослених, па је тужили престао радни однос у законитом поступку јер нова организациона структура послова и радних места установљена променом технологије рада и захтевала је и промену квалификационе структуре запослених. Укинута је Одељење општих послова и управљање самачким смештајем, у ком одељењу је тужила била распоређена. Тужени није повредио одредбу члана 182. Закона о раду, јер након добијања отказа на то радно

место није примао друга лица, јер радно место по Правилнику није било ни предвиђено, тј. није постојало, нити је постојало Одељење коме би то радно место припадало.

Наводима из ревизије не доводи се у питање правилност побијане одлуке. У ревизијским наводима се углавном понављају наводи који су истакнути у жалби, а које је другостепени суд ценио. Наводи да је тужила добила отказ зато што је са туженим водила вишегодишњу парницу по другом питању, у вези отказа, али је тај поступак добила, па је враћена на рад, те да тужени има обавезу да јој исплати зараде због незаконитог престанка радног односа, то да се у овом случају ради о шиканирању и повреди права тужиле из радног односа, тј. класичном мобингу, нису наводи који могу да доведу до другачије одлуке суда. Терет доказивања свих тих чињеница је био на тужили. Наводи да није било рангирање запослених, те да је тиме направљена повреда, није од значаја јер се такав поступак спроводи у случају кад има више запослених који су распоређени на истим радним местима. У овом случају тужила је била једина запослена на том радном месту, а по новој систематизацији радних места одељење је било укинута, па тиме и радно место на коме је радила тужила. Неосновано су и наводи из ревизије да је Правилник донет мимо закона. Правилник о организацији и систематизацији радних места је општи акт и суд у редовном поступку нема право да испитује правилност тог акта, већ је то у надлежности Уставног суда. Наводи да је тужила била на више курсева ради преквалификације нису од значаја за доношење другачије одлуке. Ово из разлога што је у току поступка тужила требало да докаже чињеницу да је било упражњено неко друго радно место на коме је она могла бити распоређена. Тврдње да се у овом случају ради о злоупотреби права од стране туженог, а који наводи се понављају на више места у ревизији, не могу бити цењени у ванредном правном леку, јер се то своди на утврђење чињеничног стања погрешно утврђено, а чињенично стање није основ за изјављивање ревизије.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Туженом нису признати трошкови ревизијског поступка, јер одговор на ревизију по закону није обавезан.

**Председник већа – судија,
Гордана Комненић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**